

**PULSKI FESTIVAL FILM "KAKO SAM
SLUŽIO ENGLESKOG KRALJA"**

Jiri Menzel oduševio publiku

TEKST I SLIKA

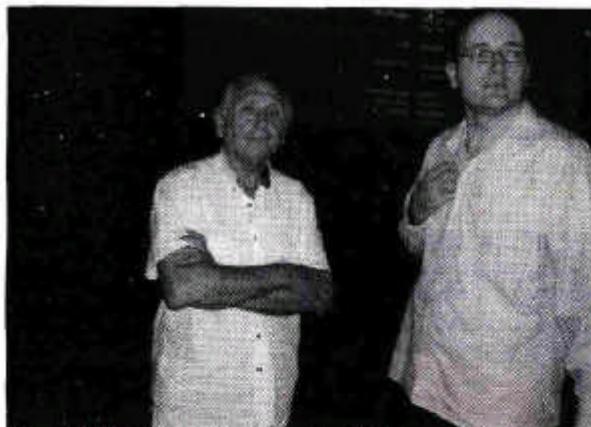
JAKOV KOSANOVIĆ

●● Ovogodišnja Pula nije čekala predstaviti svoje najvažnije goste. Nakon Grete Scacchi, večer na pulskom Kaštelu otvorio je i 69-godišnji češki redatelj Jiri Menzel koji je ovdje u međunarodnoj konkurenciji s filmom "Služio sam engleskog kralja". Tipično ekonomičan u govoru, Menzel je prije filma kratko rekao kako mu je u Hrvatskoj uvijek lijepo, zahvalivši na pulskom gostoprimstvu. Njegov film, miljenik ovogodišnjeg Berlina (nagrada "Fipresci"), ostvario je

**Djelo češkog
oskarovca je
specifična satira u
kojoj ambiciozni i
apolitični svatković
stječe bogatstvo
tijekom turbulentnih
zbivanja u svojoj zemlji**

puno bolju komunikaciju s publikom koja je u Kaštelu sjedila i na tlu i po okolnim zidovima.

Specifična satira u kojoj ambiciozni i apolični svatković stječe bogatstvo dok Čeho-

Menzel i Zlatko Vidačković, umjetnički ravnatelj festivala

slovačku valjaju turbulentne četrdesete i pedesete prošloga stoljeća, osvojila je i pulsku publiku. Ipak je Menzel ključna figura jedinstvenog filmskog koktela samoprijegorne ironije i socijalne drame, kakav se servira još od vremena češkog Novog vala šezdesetih. Baš kao i ondašnji oskarovski Menzelov naslov "Strogo kontrolirani vlakovi" (1967.), i "Služio sam engleskog kralja" minuciozna je obrada literarnog predloška Bohumila Hrabala kojemu je Menzel bio povjerljivi prijatelj sve do pišćeve smrti 1997. godine.

Za one koji o tome ne znaju ništa, ovo je saga o oportunitetu, identitetu, novcu, seksu i pivu.

Najskuplji češki film

Poznato je, Menzel je barem deset godina vodio bitku za prava na ekranizaciju "Kralja", a strasti su dovele do toga da je pred golemlim auditorijem festivala Karlovy Vary prije nekoliko godina i isibao producenta koji je manipulirao tim pravima. Možda je upravo dugogodišnja trka za "Kraljem" uvjetovala tako intimno razumijevanje Hrabala i apso-

lutnu kontrolu koju Menzel ima nastavljajući pikarski roman elementima estetike nijeme komedije. Teško bismo našli filmski primjer u kojem ozbiljne povjesne činjenice, poput deportacija i nacističkih centara rasnog uzgoja, funkcioniраju unutar tako prirodno duhovita konteksta. S budžetom od tri milijuna eura, "Kako sam služio kralja" najskuplji je češki film. Ali na to ima pravo. Kad čovjek pomisli kako je za isti taj iznos u nas proizvedena "Duga mračna noć", film koji smo nagradili mi i nito više, doista mu smrkne.

... Od ostaloga malo dobrog

● ● Od ostalih filmova u konkurenциji Europolisa-Meridijana, pored Menzela možda je jedini izgledni takmac "Irina Palm" Sama Gabarskog, film o bakici (rock ikona Marianne Faithfull) koja se zapošljava u sex-clubu kako bi platila liječenje ozbiljno bolesnog unuka. Izvrsnu ulogu ostvario je ovdje i Miki Manojlović.